

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2015)0061**Pamatnostādnes attiecībā uz 2016. finanšu gada budžetu - III iedaļa****Eiropas Parlamenta 2015. gada 11. marta rezolūcija par 2016. gada budžeta izstrādes vispārējām pamatnostādnēm, III iedaļa — Komisija (2015/2008(BUD))***Eiropas Parlaments,*

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 312. un 314. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 2. decembra Regulu (ES, Euratom) Nr. 1311/2013, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu³,
- ņemot vērā 2014. gada 17. decembra rezolūciju par Padomes nostāju attiecībā uz jauno Eiropas Savienības 2015. finanšu gada vispārējā budžeta projektu⁴,
- ņemot vērā Eiropas Savienības 2015. finanšu gada vispārējo budžetu⁵ un sešus ar to saistītos kopīgos paziņojumus, par ko vienojās Parlaments, Padome un Komisija, kā arī trīs vienpusējos paziņojumus,
- ņemot vērā paziņojumu par investīciju plānu Eiropai (COM(2014)0903), ko Komisija pieņēma 2014. gada 26. novembrī, un priekšlikumu regulai par Eiropas Stratēģisko

¹ OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.

² OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

³ OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.

⁴ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0100.

⁵ OV L 69, 13.3.2015.

- investīciju fondu (COM(2015)0010), ko Komisija pieņēma 2015. gada 13. janvārī,
- ņemot vērā Reglamenta II sadaļas 8. nodaļu,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A8-0027/2015),
- A. tā kā ES budžets ir galvenokārt investīciju budžets, kam ir spēcīgs sviras efekts un katalizatora ietekme uz izaugsmi, konkurētspēju un nodarbinātību visā Savienībā; tā kā tas palīdz īstenot programmas un projektus, ko citādi būtu grūti vai neiespējami īstenot, un nodrošina stratēģiskas investīcijas darbībās ar Eiropas pievienoto vērtību, apvienojot resursus un ļaujot panākt apjomradītus ietaupījumus; tā kā ES budžetam ir jūtama pozitīva ietekme uz pilsoņu dzīvi; tā kā ES budžetam ir izšķiroša loma atšķirību mazināšanā starp Eiropas reģioniem un investīciju nodrošināšanā tur, kur tās ir visvairāk vajadzīgas;
- B. tā kā ekonomikas un finanšu krīzes dēļ investīciju līmenis ES ir ievērojami samazinājies un dažādu ES reģionu attīstības līmeņa atšķirības ir palielinājušās; tā kā, ņemot vērā valstu līmenī noteiktos pastāvīgos ekonomiskos un budžeta ierobežojumus, ES budžetam ir izšķiroša nozīme konkurētspējas veicināšanā, kā arī ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas palielināšanā Savienībā;
- C. tā kā ES budžets nevar izpildīt savu funkciju, ja tiek apšaubīta tā piemērotība, taisnīgums un uzticamība; tā kā ir ārkārtīgi svarīgi, lai tiktu pilnībā ievērotas visas saistības, kas ir iekļautas 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmā (DFS), un lai nekavējoties tiktu atrisinātas vairākas problēmas, kas pēdējos gados ir krājušās, jo īpaši nesamaksāto rēķinu nepieredzēti lielais apjoms 2014. gada beigās; tā kā uzkrāto nesamaksāto rēķinu dēļ notiek kavēšanās ar ES programmu un fondu īstenošanu un ES pilsoņi ir pirmie, kas cieš no šīs situācijas; tā kā kavēšanās ar strukturālajiem maksājumiem rada jautājumu par to, vai kavētajiem maksājumiem nebūtu jāpiemēro soda procenti, ņemot vērā to, ka reģionālās un vietējās iestādes ir spiestas vērsties finanšu tirgos, lai saņemtu avansā finansējumu, kas segtu kavētās ES iemaksas; uzsver, ka ar apropriāciju atcelšanu maksājumu krīzi nav iespējams atrisināt; atgādina, ka saskaņā ar LESD 310. pantu ES budžetā ietvertajiem ieņēmumiem un izdevumiem ir jābūt līdzsvarotiem;
- D. tā kā 2016. gadā 2014.–2020. gada DFS jaunās programmas darbosies un tiks īstenotas pilnā apmērā un tiks sākti DFS vidusposma pārskatīšana,

Stabilizācija — trīs vaļi: nodarbinātība, uzņēmumi un uzņēmējdarbība gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei Eiropas Savienībā

1. uzsver, ka ES budžetam ir potenciāls un pievienotā vērtība attiecībā uz darbvietu radīšanu, kā arī uzņēmumu un uzņēmējdarbības attīstību gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei visā Savienībā; šajā sakarībā uzsver arī ES budžeta devumu ekonomiskajai, sociālajai un teritoriālajai kohēzijai un pētniecības un izstrādes atbalstam, kā arī iespēju, ka pāreja uz citiem enerģijas veidiem un starpsavienošana var radīt jaunas darbvietas un izaugsmi; norāda, ka daudzas ES programmas, tostarp “Apvārsnis 2020”, COSME, “Erasmus +” un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva, tiešā veidā palīdz sasniegt minētos mērķus; cer, ka Komisija 2016. gada budžeta projektā galveno uzmanību pievērsīs šādām uz izaugsmi orientētām programmām un instrumentiem, lai nodrošinātu tiem vajadzīgos līdzekļus;

2. atgādina, ka Eiropas Savienībā ir vairāk nekā 20 miljonu MVU un ka tie ir 99 % no visiem uzņēmumiem; uzskata, ka labvēlīga uzņēmējdarbības vide un uzņēmējdarbības kultūras attīstība ES, tostarp pienācīgas darbvietas, varētu nodrošināt to, ka MVU atkal ir galvenie darbvietu radītāji Savienībā, jo ekonomikas krīze tos ir vājinājusi; šajā sakarībā uzsver, ka ir jāatvieglo jaunu uzņēmumu dibināšana un darbība Eiropas Savienībā, sasaistot uzņēmējus un sekmējot jaunus projektus; uzskata, ka ir ne tikai jāvienkāršo tiesību akti un jāsamazina birokrātija, bet arī pilnībā jāizmanto programmā *COSME* pieejamie finanšu instrumenti, lai šajā ziņā palīdzētu un atbalstītu MVU, īpaši sekmējot viņu piekļuvi tirgiem un kredītiem; uzsver, ka Eiropas Stratēģisko investīciju fonds MVU un uzņēmumiem ar vidēji lielu kapitālu sniedz milzīgas iespējas;
3. uzsver, ka Eiropas strukturālie un investīciju fondi veido lielāko daļu no investīciju izdevumiem ES budžetā un ka tiem ir izšķiroša nozīme darbvietu radīšanai, izaugsmes sekmēšanai, kā arī konkurētspējas un inovācijas palielināšanai; uzsver, ka ES kohēzijas politika ir sekmējusi publisko ieguldījumu noturību izšķiroši svarīgās ekonomikas jomās un devusi redzamus rezultātus vietējā mērogā, kas var palīdzēt dalībvalstīm un reģioniem pārvarēt pašreizējo krīzi un sasniegt stratēģijas „Eiropa 2020” mērķus; aicina Komisiju un dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai nākamajos mēnešos ātri pieņemtu atlikušās darbības programmas nolūkā nodrošināt, ka 2016. gadā to īstenošanas temps ir optimāls;
4. pauž bažas par Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas finansējumu no 2016. gada, ņemot vērā to, ka viss programmas finansējums ir pārnests uz 2014. un 2015. gadu; uzsver, ka ir jādara vēl vairāk, lai mazinātu jauniešu bezdarbu, un ka šajā nolūkā būtu jāapsver visas finansēšanas iespējas; atgādina šajā sakarībā, ka 2016. gads būs pirmais gads, kad līdzekļi, kas ir DFS vispārējā saistību rezervē, kā paredzēts regulā par 2014.–2020. gada DFS, politikas mērķiem saistībā ar izaugsmi un nodarbinātību, īpaši jauniešu nodarbinātību, būs pieejami papildus DFS 2016. līdz 2020. gadam noteiktajiem maksimālajiem apjomiem; aicina Komisiju pārbaudīt, kāpēc ir notikusi kavēšanās ar šīs programmas īstenošanu, un strādāt ar dalībvalstīm, lai panāktu finansējuma pilnīgu izlietojumu;
5. uzsver, ka pārrobežu mobilitāte ir nozīmīga, jo tā Eiropai dod iespēju izmantot daudzas cilvēku prasmes, vienlaikus paplašinot apmācības un darba iespējas visām paaudzēm; uzskata, ka tādas simboliskas un veiksmīgas mobilitātes programmas kā “Erasmus +” sniedz labumu gan cilvēkiem, gan ekonomikai un tāpēc tās būtu pilnībā jāizmanto; šajā sakarībā atgādina, ka mobilitātes sociālie aspekti ir vienmēr jāņem vērā un ka mobilitāte ir tikai viens no iespējamajiem veidiem, kā samazināt bezdarbu, un tā nebūtu jāizmanto kā pēdējā iespēja;
6. atgādina, ka krāpšana nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas negatīvi ietekmē dalībvalstu ekonomiku un tādējādi ES budžetu; atgādina, ka jebkāda krāpšanās ar PVN, piemēram, karuseļveida krāpšana, tieši ietekmē ES ieņēmumus; prasa, lai Komisija pastiprinātu ES programmas, kas papildina dalībvalstu rīcību šajā jomā;
7. atzinīgi vērtē to, ka ES budžetā ir ieviests videi draudzīgas attīstības kritērijs; uzskata, ka ES politikai jābūt tādai, kas palīdzētu sasniegt noteiktos mērķus saistībā ar klimata pārmaiņu mazināšanu, atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes sekmēšanu, kā arī vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību; uzskata, ka tie ir galvenie vispārējie uzdevumi vidējā termiņā un ilgtermiņā, par kuriem nevajadzētu aizmirst;

ES budžets un investīciju plāns

8. atzinīgi vērtē Komisijas iesniegto investīciju plānu kā pirmo soli, jo tas var radīt iespējas piesaistīt investīcijas EUR 315 miljardu apmērā, kas tiktu veiktas infrastruktūrā, izglītībā un pētniecībā, kā arī MVU un uzņēmumos ar vidēji lielu kapitālu, lai mazinātu publisko un privāto investīciju trūkumu, ko izraisīja ekonomikas un finanšu krīze; norāda — ir paredzēts, ka ES budžets būs šī investīciju plāna stingrs pamats, nodrošinot Eiropas Stratēģisko investīciju fondam (ESIF) nepieciešamo garantiju fondu ar EUR 8 miljardiem saistībām un maksājumiem; uzskata, ka ar ieguldījumu no ES budžeta būtu jāpanāk ievērojama atdeve, nodrošinot lielāku sviras efektu; apliecina gatavību ar vislielāko rūpību izpētīt to, kā ES finansiālās saistības pret EIB attiecībā uz ESIF izveidi tiek iekļautas ES budžetā;
9. uzsver ierosinātā investīciju plāna un ES budžeta papildinošo raksturu un abu kopīgo apņemšanos dot impulsu ekonomikas atveseļošanai un veicināt darbvietu radīšanu; uzsver, ka ES budžets pats par sevi ir nozīmīgs investīciju instruments, kuram ir sava īpaša loma un uzdevums un kurš ir sniedzis redzamus rezultātus ar skaidru Eiropas pievienoto vērtību; pauž pārliecību, ka ir jādara viss iespējama, lai radītu sinerģiju ne tikai starp investīciju plānu un ES budžetu, bet arī ar valstu budžetiem nolūkā mazināt investīciju nepietiekamību, nodrošināt konvergenci un stabilitāti ES un maksimāli palielināt publisko izdevumu ietekmi uz reālo ekonomiku; turklāt uzsver, ka ir svarīgi likvidēt esošos šķēršļus investīcijām, jo īpaši tos, kas saistīti ar tiesiskā regulējuma skaidrību un paredzamību;

Iekšējā un ārējā solidaritāte un droša Eiropa

10. atgādina, ka ES budžets ir iekšējas solidaritātes mehānisms, jo ar to tiek atbalstīta ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija, tas palīdz mazināt nabadzību, sekmē sociālo iekļautību un palīdz mazināt attīstības atšķirības ne tikai dalībvalstu, bet arī to reģionu starpā; uzsver, ka tas ir arī ārējas solidaritātes mehānisms, ar kuru tiek sniegta steidzama palīdzība humanitārās un civilās krīzēs, piedāvājot atbalstu valstīm, kurām tas ir vajadzīgs, piemēram, Ukrainai, un palīdzot nodrošināt, ka ES ir lielākais attīstības palīdzības sniedzējs, lai tā varētu izpildīt savas apņemšanās par nabadzības mazināšanu, kuras ir atkārtoti apstiprinātas Eiropas Konsensā attīstības jomā, un kurš palīdz īstenot Globālās attīstības programmu laikposmam pēc 2015. gada;
11. ar bažām norāda, ka Eiropa, neskatoties uz to, ka tā ir viena no drošākajām vietām pasaulē, saskaras ar jauniem iekšējās drošības apdraudējumiem, tāpēc ir vajadzīga ciešāka policijas un tiesu iestāžu sadarbība un rīcības saskaņošana, izstrādājot pasākumus labākai integrācijai un lielākai sociālajai kohēzijai un vienlaikus sekmējot stabilitāti un mieru konflikta zonās; uzsver, ka kopīgi centieni attiecībā uz migrācijas plūsmām vienādi skar gan iekšējo, gan ārējo solidaritāti; atgādina, ka Parlaments atbalsta ES līdzekļu palielināšanu un tādas prakses iedibināšanu, kas paredz taisnīgi sadalīt slogu dalībvalstu starpā saistībā ar patvērumu un migrāciju, lai nodrošinātu drošas ārējās robežas, pilnībā ievērojot ES pamatvērtības, īpaši pievēršoties rīcībai Vidusjūras reģionā un uz ES dienvidaustrumu robežas; aicina Komisiju ierosināt mērķtiecīgus līdzekļu palielinājumus attiecīgajām programmām un instrumentiem, tādējādi apliecinot ES apņemšanos risināt šos jautājumus;

Saistību pildīšana

12. pauž pārliecību, ka ES budžeta potenciāls pilnībā varēs atrisīties tikai tad, ja skaidri un nepārprotami tiks atrisinātas problēmas, kas pēdējos gados ir krājušās un diemžēl dominējušās pagājušā gada sarunās par budžetu, proti, pastāvīgā problēma ar

nesamaksātiem rēķiniem gada beigās, jautājums par DFS īpašo instrumentu iekļaušanu budžetā, kā arī kavēšanās ar kohēzijas politikas darbības programmu īstenošanu; uzskata, ka 2015. gads ir pēdējais brīdis rast reālus un noturīgus risinājumus šiem nenokārtotajiem jautājumiem;

13. prasa pilnībā īstenot kopīgos paziņojumus par maksājumu apropriācijām un par maksājumu plānu, par kuriem Parlaments, Padome un Komisija vienojās 2015. gada budžeta procedūras beigās, un uzskata, ka šāda rīcība parādītu, ka visām trijām iestādēm ir nopietni nodomi mēģināt rast risinājumu nesamaksāto rēķinu problēmai; atgādina apņemšanos šogad organizēt vismaz trīs iestāžu sanāksmes par maksājumiem, lai izanalizētu maksājumu veikšanu un pārskatītās prognozes; cer, ka pirmajā no šīm sanāksmēm 2015. gada martā tiks sniegts pārskats par 2014. gada beigās nesamaksāto rēķinu apmēru galvenajās politikas jomās; pauž nožēlu par to, ka, kā jau bija paredzēts, 2014. gada beigās 2007.–2013. gada kohēzijas programmām vien tas sasniedza līdz šim nepieredzētu summu — EUR 24,7 miljardus; pauž nožēlu, ka šis parāds apdraud ES uzticamību un ir pretrunā visaugstākajā politiskajā līmenī noteiktajiem mērķiem izaugsmes un nodarbinātības jomā; uzsver, ka maksājumi ir tiešs un loģisks turpinājums iepriekš uzņemtajām saistībām;
14. piešķir ārkārtīgi lielu nozīmi pārdomāta maksājumu plāna sagatavošanai un īstenošanai, lai pašreizējās DFS darbības laikā samazinātu nesamaksāto rēķinu apmēru līdz tā strukturālajam līmenim, kā Padome, Parlaments un Komisija to ir norādījuši kopīgajā deklarācijā, par kuru tika panākta vienošanās 2015. gada budžeta procedūras laikā; atgādina, ka par šo plānu visas trīs iestādes vienosies laicīgi pirms 2016. gada budžeta projekta iesniegšanas; uzskata, ka iestāžu 2015. gada marta sanāksmē trijām iestādēm vajadzētu spēt vienoties par šo plānu;
15. atkārti savu jau sen ieņemto nostāju, ka maksājumi īpašajiem instrumentiem (elastības instruments, ES Solidaritātes fonds, Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds, rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos) jārēķina papildus DFS maksājumu maksimālajam apjomam, kā tas tiek darīts saistību gadījumā; pauž nožēlu par to, ka pagājušā gada budžeta procedūrā nebija iespējams panākt vienošanos, ņemot vērā to, ka Padome nepareizi interpretēja attiecīgo DFS noteikumu; uzsver, ka Padomes nostāja šajā jautājumā nozīmē, ka DFS var tikt samazināta vēl vairāk salīdzinājumā ar 2007.–2013. gadu; cer, ka jautājums tiks atrisināts, kad Komisija 2015. gadā veiks vispārējās maksājumu rezerves tehnisko korekciju;
16. atgādina, ka ES aģentūrām ir svarīga loma ES politikas un mērķu izstrādē un īstenošanā, piemēram, konkurētspējas, izaugsmes un nodarbinātības jomā; atgādina Komisijai un Padomei, ka ES aģentūras pilda uzdevumus, ko tām ir uzticējis likumdevējs, un tādējādi tās ir jāņem vērā kā nozīmīgas ES administrācijas daļas; uzsver, ka aģentūrām ir vajadzīgi pietiekami finansiālie un cilvēkresursi, lai tās varētu pilnībā un efektīvi pildīt pienākumus, kas tām noteikti tiesību aktos; uzsver, ka viena ES aģentūra jau ir paziņojusi, ka tā ir atlikusi un atcēlusi iesāktus projektus tāpēc, ka 2015. gada budžetā ir nolemts drastiski samazināt tās darbinieku skaitu un budžeta līdzekļus; atgādina, ka Parlaments ir pret pārdales fonda veidošanu, un prasa Komisijai 2016. gada budžeta projektā atcelt tā ietekmi;

Turpmākā rīcība

17. mudina Komisiju, sagatavojot 2016. gada budžeta projektu, pienācīgi ņemt vērā iepriekš minētās politiskās prioritātes, lai attiecīgajām ES programmām un pasākumiem tiktu

nodrošināti minēto mērķu sasniegšanai nepieciešamie līdzekļi; šajā sakarībā cer no Komisijas saņemt pozitīvu atbildi uz papildu pieprasījumiem un viedokļiem, kas pausti šajā rezolūcijā, lai atrisinātu pastāvīgās problēmas un sekmētu šā gada budžeta procedūru; turklāt cer, ka Komisija budžeta projektā ierosinās atbilstošu maksājumu apropriāciju līmeni, pamatojoties uz reālām prognozēm un vajadzībām, lai ES rīcībā būtu līdzekļi, kas atbilstu tās vērienīgajiem mērķiem;

18. atgādina, ka saskaņā ar Līgumu „Eiropas Parlaments, Padome un Komisija nodrošina to, ka ir pieejami finanšu līdzekļi, lai Savienība varētu izpildīt savas juridiskās saistības attiecībā pret trešām personām”; uzstāj, ka ir jāizmanto visi saskaņā ar DFS regulu pieejamie līdzekļi, lai ievērotu Savienības juridiskās saistības un neapdraudētu vai neaizkavētu maksājumus visām iesaistītajām pusēm, piemēram, pētniekiem, universitātēm u. c.;
19. aicina Padomi, izskatot nākamā gada budžetu, beigt piemērot dubultstandartus un pildīt apņemšanās, ko tā ir paudusi savos paziņojumos un lēmumos, neatkarīgi no tā, vai tās attiecas uz maksājumu krīzi, DFS, stratēģiju “Eiropa 2020” vai investīciju atjaunošanu; uzskata, ka šādi politiski paziņojumi un apņemšanās ir tikai tukši vārdi, ja tos nepapildina pietiekami budžeta līdzekļi, kas ļautu tos īstenot;
20. apņemas, ievērojot DFS maksimālos apjomus un pienācīgi ņemot vērā akūto maksājumu trūkumu, apzinīgi un atbildīgi pildīt savu budžeta lēmēj institūcijas vienas iestādes lomu, veicinot ļoti mērķtiecīgus palielinājumus tajās budžeta jomās, kurās ir augsta apguves spēja, kas atbilst tā politiskajām prioritātēm un garantē veiksmīgu izpildi; šajā sakarībā ir paredzējis ar specializēto komiteju palīdzību izpētīt īpašās programmas un budžeta pozīcijas, ar kurām šo mērķi varētu labāk sasniegt;
21. uzsver, ka 2016. gada budžets būs izšķiroši svarīgs, jo 2016. gads būs ne tikai pirmais gads, kad tiks īstenots jaunās DFS noteikums par vispārējo saistību rezervi, bet šim budžetam būtu arī jākalpo par atskaites kritēriju DFS pārskatīšanā pēc vēlēšanām, kura tiks sākta pirms 2016. gada beigām; uzsver, ka ir nepieciešams noteikt politiskās prioritātes un laicīgi konstatēt jomas, kurās ir pierādījies, ka ES izdevumi rada pievienoto vērtību, un kurās 2014.–2020. gada DFS perioda otrajā pusē būs vajadzīgas papildu investīcijas; šajā sakarībā uzsver, ka ir svarīgi cieši uzraudzīt to nozīmīgāko ES programmu īstenošanu un izpildi, kuras šajā budžeta procedūrā jau darbojas;
22. atkārtoti apstiprina, ka Parlaments iestājas par ES pašu resursu sistēmas padziļinātu reformu, jo tās pašreizējie trūkumi budžeta sarunās rada nopietnus sarežģījumus; tādēļ uzskata, ka Pašu resursu augsta līmeņa grupas darbs Mario Monti vadībā politiskajā ziņā ir ārkārtīgi nozīmīgs; atzinīgi vērtē minētās augsta līmeņa grupas pirmo novērtējuma ziņojumu, kurā ir ierosināts jautājumu par Savienības budžeta pašu resursiem apskatīt no iespējami daudziem aspektiem, un ar nepacietību gaida tās darba iznākumu un galīgos priekšlikumus, ko paredzēts 2016. gadā izklāstīt iestāžu konferencē, kurā piedalīsies arī valstu parlamentī, un skatīt saistībā ar DFS pārskatīšanu pēc vēlēšanām;

o

o o

23. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.